

LAPIN KANSA 31.3.1995

Lapin musiikkiopistossa haaveillaan myös popista ja jazzista

Soitinvalikoima on jo nyt poikkeuksellisen laaja

Rovaniemi

Seija Lappalainen

Neljännesvuosisadan toimineen Lapin musiikkiopiston soitinvalikoima on poikkeuksellisen laaja moniin muihin musiikkioppilaitoksiin verrattuna. Opetusta annetaan nykyään 18 oppiaineessa. Lapin kamariorkesterin muusikoiden ansiosta myös havinaisimpiin instrumentteihin on löytynyt opettajia. Kehittämisen varaa on silti aina. Nyt rehtori Helena Rantasuo haaveilee laajentamisesta pop- ja jazzmusiikin puolelle. Kaikenlaisen rajojen rikkomisen on hänen tavoitteenaan. Yhteistyö Lapin ballettiopiston kanssa saanee jo ensi syksynä vakiintuneet muodot. Silloin myös tanssi kuuluu musiikkiopiston opetusohjelmaan.

Suomalaisen, Euroopan neuvostossakin erinomaiseksi kehitetyn musiikkioppilaitosten verkoston pohja luotiin 1960-luvun lainsäädännössä. Kehitystyö jatkui vielä 1980-luvulla, jolloin harkinnanvaraisia valtionosuuksia muutettiin lakisääteiksi – sopivasti ennen suurta laskusuhdannetta. Nykyään suuri osa Suomen lapsista, pohjoisinta Lappia lukuunottamatta, on musiikkikoulujen sivutoimipisteiden ansiosta ainakin siedettävän matkan päässä opiskelupaikasta. Lapin musiikkiopiston sivutoimipisteet toimivat Sodankylässä, Pellossa, Ranualla ja Posiolla. Myös Länsi-Pohjan musiikkiopistolla ja Kemijärven musiikkikoululla (josta on tulossa opisto) on sivutoimipisteitä Lapissa. Kemissä toimii lisäksi Työväenyhdistyksen musiikkikoulu.

Vaikka Suomessa on nykyään 120 musiikkioppilaitosta, Lapin musiikkiopisto erottuu yksikkönä, johon silloin tällöin kiinnitetään myös laajempaa huomiota. Musiikkilehti Rondossakin on puhuttu ”Rovaniemen ihmeestä”, kun on haluttu viitata esimerkiksi sen puhaltajaoppilaiden tasoon. Rehtori Rantasuo tosin tietää, että positii-visen sanakäänteen takana on myös eksotiikan vaikutusta; napa-piirin tuntumassa toimivalta oppi-

laitokselta ei ole osattu odottaa suuria näyttöjä ainakaan harvinaisemmissa instrumenteissa, mutta ei hän voi kieltää tyytyväisyyttään. Vuosittain ainakin viisi opiskelijaa Lapin musiikkiopistosta lähtee jatkamaan opiskelua ammattiasteelle, ja se on aika paljon, sillä opistoasteen opiskelijoita on Rovaniemellä vuosittain vain 30-40.

Jos kaverikin soittaa huilua...

Instrumentin valinta alle 10-vuotiaana on usein sattumasta kiinni. Oppilaat ja heidän vanhempansa eivät usein edes tiedä, mitä eri mahdollisuuksia on tai minkälainen soitin on vaikkapa oboe. Joskus oppilas haluaa vain johonkin ”sopivaan” puhaltimeen, mutta se ei haittaa tippaakaan, sillä rehtori Rantasuo ja muut opettajat pyrkivät joka tapauksessa hieman ohjalemaan oppilaiden sijoittumista. Fagotinsoittajiksi esimerkiksi hou-

kutellaan hieman vanhempia lapsia, joilla on isot kädet ja vahvat keuhkot.

Helena Rantasuo uskoo, että orkesterisoitto tuo opiskeluun aivan uuden ulottuvuuden. Yksistään tämän vuoksi opiskelijoita pyritään saamaan kaikkiin mahdollisiin instrumentteihin, näin mahdollisimman monet saavat tilaisuuden yhteismusisointiin. Toisaalta oppilaiden laaja soitinkirjo takaa paremmat mahdollisuudet jatko-opiskeluun. Totta kai oppilaan oma mielipidekin otetaan huomioon. Jos hän haluaa soittaa huilua sen vuoksi, että kaverikin soittaa, niin se on kyllä ihan hyvä syy. Mutta jos kovin pieni oppilas haluaa soittaa trumpettia, niin se ei oikein käy. Opettajien tehtävä on kertoa, miksi ei. Väärästä soittimen valinnasta ei saa muodostua kenellekään kohtalon kysymystä: instrumentin saa vaihtaa ja niitä vaihdetaankin. Tavallista on, että piano-oppilas haluaa jonkin toisen soittimen päästäkseen mukaan or-

kesteriin.

Lapin musiikkiopistossa on noin 25 päätoimista ja noin 20 sivutoimista opettajaa. Varsinaisia oppilaita on neljäsataa ja musiikkileikkikoululaisia parisataa koulun eri pisteissä. Oppilasmäärät ovat pysyneet kauan samoina, vaikka Helena Rantasuo mielellään ottaisiikin pyrkijöistä sisään hieman enemmän kuin 30 prosenttia. Ainoa muutos oppilaskunnan rakenteessa on se, että nykyään maalaiskunnan ja Rovaniemen kaupungin oppilaat ovat pyrkijöinä tasavertaisia. Valitsijoiden ei enää tarvitse lahjakkaan pyrkijän kohdalla katsoa kotikuntaa, sillä maalaiskunta maksaa omien oppilaidensa kulut, 4000-5000 markkaa vuodessa oppilaspaikkaa kohden.

Budjettia laatiessaan Helena Rantasuo joutuu harkitsemaan tarkkaan jokaista menoerää. On mietittävä, otetaanko kouluun yksi oppilas lisää vai annetaanko muiden soittaa orkesterissa puolitoista tuntia viikossa. Valtionosuutta maksetaan tuntimäärän mukaan, mutta Rovaniemen kaupunki ei omalta osaltaan suostu lisäämään tunteja, koska silloin senkin rahoitusosuus kasvaisi. Tästä Rantasuo ei ole kovin pahoillaan, päin vastoin hän on tyytyväinen, ettei määrärahoja ole sentään supistettu kuten jossain muualla.

Edessä uusien haasteiden aika

Helena Rantasuo on tyytyväinen Lapin musiikkiopiston tarjoamiin monipuolisiin mahdollisuuksiin sekä siihen innostavaan ilmapiiriin, joka opettajakunnan keskuudessa vallitsee. Viime kesänä opettajat järjestivät opiston toiminnasta erillään kesäkurssin, jossa heidän oppilaisensa saivat hyvin intensiivistä opetusta. Samanlainen kurssi on tulossa taas ensi kesäksi. Yhteistyö koulujen, ennen kaikkea lukioiden kanssa on vähäistä, mutta se lisääntyy siinä vaiheessa kun luokkatoimiin lukioihin siirrytään. Oppilaat voivat halutessaan suorittaa musiikinopinnot liittyviä jaks-

Tanssinopetus on jo käynnistynyt Lapin musiikkiopistossa. Nyt Helena Rantasuo haluaa laajentaa opetusta kevyen musiikin puolelle. Idea on tosin vielä suunnitelman asteella.